

REFERENȚIAL DE FORMARE PENTRU PROGRAMUL DE STUDII TERAPIE OCUPAȚIONALĂ

I. Date generale

I.1. Documente de referință utilizate pentru întocmirea Planului de învățământ – programul de studii de licență, cursuri de zi, Terapie ocupațională

Prezentul Plan de Învățământ a fost întocmit având la bază următoarele documente de referință:

1. Metodologia ARACIS – cerințe generale pentru specializări din domeniul „Psihologie”
2. Curriculum Bsc in Occupational Therapy, Designed by ENOTHE in cooperation with: Universitatea de Vest din Timisoara, Universitatea din Oradea, Universitatea din Bacau, Romania, November 2005 – Proiect Joint Action, Facilitation and Participation of Young Persons with Disabilities in an Enlarged Europe (FPYPDEE), Youth no. 113161-JA-1-2003 http://www.enothe.hva.nl/projects/tuning/fpypdee/reportsection2b_final2006.pdf
3. Strategia națională privind protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap din România pentru perioada 2006-2013 - sprijinirea procesului de reformă în vederea integrării educaționale și sociale a persoanelor cu handicap.
4. Declarația de la Madrid, „Înlăturarea discriminării plus acțiune pozitivă conduc la incluziunea socială” adoptată de Congresul European al Persoanelor cu Handicap în 2002 - promovarea unui nou sistem de valori care atribuie persoanei cu handicap rolul de cetățean cu drepturi egale
5. Tuning Educational Structures in Europe – Reference Points for the Design and Delivery of Degree Programmes in Occupational Therapy – <http://tuning.unideusto.org/tuningeu> și www.rug.nl/let/tuningeu
6. **Grila de competențe pentru profesia de *TERAPEUT OCUPAȚIONAL***, Anexa 1.a, Grila 1L – *Descrierea domeniului/programului de studii prin competențe profesionale și competențe transversale*, proiectul POSDRU/2/1.2/S/2 *Dezvoltarea unui sistem operațional al calificărilor din învățământul superior din România – DOCIS* – autor: expert TS Conf. univ. dr. Gabriela Raveica – Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău

Guvernul României a receptat mesajul cu privire la participarea persoanelor cu dizabilități în viața socială odată cu adoptarea regulilor standard ale Națiunilor Unite privind egalizarea oportunităților pentru persoanele cu dizabilități și strategia E.U. privind dizabilitatea. De aici au rezultat o serie de deziderate privind ***nevoia pentru o educație adecvată în domeniul participării a persoanelor cu handicap.***

Prezența unei educații adecvate este factorul cheie împotriva excluziunii persoanelor cu handicap. Până în prezent studiile medicale și psihologice din universități au fost concentrate mai ales asupra deficiențelor și tulburărilor, asupra vindecării și corectării. Studii cu privire la funcționarea, participarea și includerea persoanelor cu handicap în societate și adaptarea mediului de viață casnic educațional și profesional așa cum se face în învățământul de terapie ocupațională lipsesc complet din universități studiile din domeniul social sunt de cele mai multe ori abstracte, teoretice și mai puțin practice.

Obiectivul proiectului de tip “Joint Action”, finanțat de C.E. (Facilitation and Participation of Young People With Disabilities in an Enlarged Europe – Joint Action Programme, European Commission no. 113161 JA-1-2003) a fost acela de a introduce învățământul academic de Terapie Ocupațională în România în scopul de a facilita participarea deplină a persoanelor cu dizabilități la viața socială. Toate persoanele din România sunt importante și trebuie să aibă oportunități egale de a participa în societate. Faptul că politica europeană în acest domeniu a fost

până nu de mult restricționată în România este de natură să încurajeze o puternică susținere din partea comunității internaționale.

În mai 2002 European Network of Occupational Therapy Higher Education - ENOTHE (Rețeaua Europeană de Învățământ Superior în Terapie Ocupațională), împreună cu Universitățile din Oradea și Bacău și Universitatea de Vest din Timișoara, au discutat și argumentat nevoia de terapie ocupațională în România și au stabilit să înceapă programe de studii de nivel licență, compatibile cu nivelul de pregătire europeană, de Terapie Ocupațională.

Terapia Ocupațională este o profesie reglementată prin Directiva Generală ale Comisiei Europene (89/48/EEC). Directiva Generală (89/48/EEC) are ca obiectiv facilitarea recunoașterii profesiilor reglementate în celelalte state membre ale Europei.

Terapia ocupațională este una dintre profesiile cu evoluție rapidă (o creștere de 50 % în ultimii 5 ani) numărul actual de terapeuți ocupaționali în Europa fiind în jur de 70.000. Aceasta arată că profesia de terapeut profesional are o contribuție valoroasă și distinctă la bunul mers al societății.

ENOTHE este singurul consorțiu european cu personalitate juridică și drepturi depline privind orientarea învățământului superior de TO, format din 300 de instituții de învățământ superior și susținut de C.E. Activitatea ENOTHE din ultimii 10 ani s-a concretizat prin dezvoltarea **Ghidului de curriculum în TO, aflat la a III a revizuire**, care promovează obiectivele de învățământ, pornind de la formularea competențelor profesionale. Acest ghid a reprezentat baza de plecare pentru configurarea primului model de Curriculum TO pentru România.

Acest model avea la bază următoarele module:

- Funcțiile și structura organismului
- Științe clinice: neurologie, ortopedie, psihopatologie, etc.
- Introducere în bazele teoretice fundamentale ale terapiei ocupaționale
- Analiza abilităților și performanței ocupaționale din perspectiva terapiei ocupaționale
- Terapie ocupațională pentru copii
- Terapie ocupațională în dizabilitățile fizice ale adultului
- Terapie ocupațională în dizabilitățile de învățare ale adultului
- Terapie ocupațională în cazul persoanelor cu dizabilități psiho-sociale
- Terapie ocupațională în geriatrie
- Terapie ocupațională și dezvoltarea de proiect/management și administrație
- Practica în diferite domenii
- Teza finală

Data fiind autonomia universitară, orientată pe nevoile de dezvoltare și strategia de management, acest model nu a fost preluat ca atare. O serie de modificări *de formă*, care privesc mai mult formularul utilizat, impus de implementarea sistemului de calitate în Universitate, nu au mai permis introducerea denumirii acestor module, fiind însă păstrat fondul, care se regăsește în modul de organizare a programului de studii. Acesta s-a axat pe formarea studentului pe principiile nevoilor socio-economice și de sănătate ale pieței muncii și specificul activităților și ocupațiilor regionale.

I. 2. Referințe internaționale și naționale privind *profesia de terapeut ocupațional*

I. 2.1. Principii profesionale

Terapia ocupațională este o profesie menită să promoveze starea de sănătate și calitatea vieții prin intermediul ocupației. Principalul scop al Terapiei Ocupaționale este acela **de a facilita participarea** indivizilor la activitățile de zi cu zi. Terapeuții ocupaționali ating acest obiectiv prin:

- antrenarea indivizilor în activități ce le măresc capacitatea de a participa deplin la viața cotidiană;
- modificări/adaptări aduse mediului de viață, fizic și social.

Terapeuții ocupaționali beneficiază de o educație de nivel licență pentru a căpăta deprinderi și cunoștințe necesare cu un grad mare de interdisciplinaritate, atât pentru o abordare individuală, cât și pentru o abordare a grupurilor de indivizi:

- ✦ care prezintă infirmități la nivelul structurilor și funcțiilor organismului, datorate unor alterări ale stării de sănătate;
- ✦ la care apar bariere în calea integrării depline în viața socială.

Terapeuții ocupaționali lucrează pe principiul că **participarea poate fi facilitată sau restricționată** de către mediul fizic, social, atitudinal sau legislativ.

În acest context, Terapia Ocupațională poate fi direcționată spre modificarea și adaptarea mediului pentru a susține participarea.

Terapia Ocupațională se practică în lume, în următoarele sectoare:

- ✦ spitale,
- ✦ centre de sănătate,
- ✦ la domiciliu,
- ✦ la locurile de muncă,
- ✦ în școli,
- ✦ în instituții de corecție și probațiune,
- ✦ în case de bătrâni,
- ✦ în instituții de ocrotire.

Clienții sunt implicați activ în procesul terapeutic, iar rezultatele terapiei sunt exprimate în termeni de participare, și satisfacție derivată din participare. (World Federation and College of Occupational Therapists, 2004).

I. 2.2. Definiții ale Terapiei Ocupaționale

Terapia ocupațională folosește o *abordare centrată pe client* și un mediu de activități care facilitează performanța ocupațională și promovează stare de bine a individului în relație cu mediul înconjurător, în scopul ameliorării calității vieții. (ENOTHE, 2000).

Terapia ocupațională este o profesie de sine-stătătoare, în majoritatea țărilor europene începând din 1950.

Obiectivul terapiei ocupaționale este promovarea sănătății și a stării de bine prin incurajarea ocupațiilor semnificative, orientate spre un anumit scop. Practica terapeuților ocupaționali se bazează pe convingerea că starea de sănătate este influențată de ocupație.

În mod tradițional, terapeuții ocupaționali își desfășoară activitatea în spitale, centre de zi, centre speciale, închisori, școli, în comunitate, în cabinete private, precum și la domiciliul pacienților. În zilele noastre profesia cunoaște un proces semnificativ de extindere, căpătând o pondere crescută în educația pentru sănătate, managementul dizabilității, reintegrarea în muncă, educația academică și cercetarea științifică.

În toate situațiile, esența terapiei ocupaționale este focalizată pe ocupațiile indivizilor, în special pe competențele, obiceiurile, semnificațiile și mediul necesar pentru a promova sănătatea, starea de bine și calitatea vieții. Terapeuții ocupaționali vor sprijini indivizii care prezintă limitări cauzate de vârstă, dizabilitate sau circumstanțe sociale să-și găsească ocupații semnificative și folositoare.

I. 2.3. Practicarea profesiei de terapeut ocupațional în România

În România, se conturează din ce în ce mai mult cererea pentru specialistul de terapie ocupațională, date fiind reglementările Europene privind respectarea drepturilor omului, care includ dreptul la nediscriminare din cauza limitărilor potențialului fizic/mental/psihic care conduc la restricții de participare la viața societății, reglementările privind incluziunea socială.

Astfel, terapeutul ocupațional va fi pregătit pentru a putea profesa și a face față așteptărilor în următoarele tipuri de servicii din sectorul public sau privat:

- sănătate: spitale (în toate sectoarele spitalelor orășenești, municipale sau județene din - secții de medicină fizică și recuperare, chirurgie plastică și reparatorie, secții de neurologie, secții de pediatrie, secții de ortopedie-traumatologie, secții de medicină internă, secții de cardiologie și afecțiuni respiratorii);
- centre de asistență și protecție socială, Direcții pentru Asistență Socială (în toată țara): centre de plasament pentru copii aflate sub jurisdicția Direcțiilor pentru Protecția Copilului, centre rezidențiale pentru bătrâni, centre rezidențiale pentru asistența persoanelor cu dizabilități mentale;
- ONG-uri (Organizații Non-Guvernamentale) cu diverse arii de interes (în toată țara): copiii cu dizabilități neuromotorii, copiii cu plurihandicap, copiii cu sindrom Down, îngrijiri comunitare la domiciliu pentru bătrâni etc.;
- Învățământ Special (grădinițe și școli);
- Cabinete/Clinici particulare de Recuperare fizică și medicală (în toată țara);
- Centre de recuperare din stațiunile balneo – climaterice (recuperare neuro- motorie, reumatologică, ortopedico- traumatică, cardio-vasculară și respiratorie – în toată țara);
- Centre de Integrare prin Terapie Ocupațională (în toată țara);
- Inspectoratele Județene pentru persoane cu handicap (Bacău și alte județe din țară);
- instituții de probațiune și penitenciare (atelieri de terapie ocupațională);
- sector industrial – ergonomia locului de muncă și sănătate ocupațională;
- învățământul superior de stat și particular – posturi didactice din învățământul de profil.

II. Organizarea formării

Procesul formării în terapie ocupațională este organizat pe următoarele etape și principii:

- **Admitere:** criteriile de admitere se stabilesc în funcție de evoluția învățământului preuniversitar. În general, candidatul trebuie să aibă obligatoriu pregătire de nivel Bacalaureat (Diploma de Bacalaureat fiind o condiție pentru înscriere), precum și calități psihomotrice.

Facultatea de Științe ale Mișcării Sportului și Sănătății promovează principiile *societății inclusive, a acordării șanselor egale* și încearcă să ofere șanse egale diverselor categorii de candidați.

Este categorică respingerea candidaților care suferă de deficiențe mentale și psihice, întrucât profesia de terapeut ocupațional este extrem de solicitantă și necesită o bază solidă de cunoștințe și competențe aptitudinale.

- **Durată:** după validarea admiterii, durata studiilor va fi de 3 ani. Fiecare an este divizat în 2 semestre și fiecare semestru cuprinde 14 săptămâni de activitate didactică. Durata semestrelor poate fi modificată în funcție de orientările universității/ ministerului/altor organisme de control al calității învățământului. Specializarea își rezervă dreptul de a propune modificări impuse de armonizarea curriculelor la nivel național/internațional.

- **Credite ECTS:** fiecare an academic se bazează pe acordarea unui minim de **60 credite ECTS** (European Credit Transfer System), câte **30 credite/semestru**, care se repartizează în **Unități de timp/student**, estimate pentru acumularea și validarea cunoștințelor fiecărui nivel de formare. Repartizarea creditelor ECTS în fiecare an permite:

- *mobilitatea* pe parcursul formării, la nivel național sau internațional (Socrates/Erasmus sau alte categorii de programe);

- *lizibilitatea* și compararea formării cu alte tipuri de profesii, pentru a facilita mobilitatea interprofesională și între diferite țări (stagii de practică interprofesionale/ pentru aprofundarea unei limbi străine etc.).

- **Alternanța:** formarea în Specializarea Terapie ocupațională vizează pregătirea pentru profesie și, totodată, pentru posibilitatea de exercitare în condițiile unei evoluții permanente a societății.

Principiul alternanței între învățământul teoretic și practic, pe de o parte și formarea clinică, pe de altă parte, permite studentului să intre în contact rapid cu toate exigențele practicii

profesionale. Dialectica între cunoștințele teoretice și practice și simțul clinic, trebuie să permită studentului să dezvolte o analiză în dinamică și să devină *actorul* propriei sale profesionalizări.

- **Evaluarea, validarea și certificarea:** evaluarea formării răspunde principiilor autonomiei și responsabilității studentului în procesul său de formare. În acest cadru, funcțiile de formare, formative și sumative ale evaluării permit studentului și cadrelor didactice să supravegheze și să valideze procesul individual de formare.

Certificarea finală va permite exercitarea profesiei și parcurgerea unor forme de învățământ postuniversitar. Învățământul postuniversitar reprezintă o garanție a disponibilității și capacității absolventului de a înțelege dinamica procesului de formare profesională.

III. Structura generală și obiectivele formării

III.1. Metode educaționale

Metodele educaționale folosite în programul de studii sunt parțial tradiționale. În cea mai mare parte, învățământul de terapie ocupațională se pretează foarte bine, dat fiind procentul mare de discipline practice, la metode moderne precum *Învățarea bazată pe problematizare (PBL - Problem Based Learning)*.

Învățarea bazată pe problematizare (PBL - Problem Based Learning) se fundamentează pe următoarele premize:

- cunoștințele se fixează mai bine dacă au fost însușite într-un anumit context
- dobândirea și integrarea noilor cunoștințe presupun o reactualizare efectivă a cunoștințelor anterioare.

Avantajul acestei metode este că studentul poate fi implicat activ în procesul de învățare chiar de la început și trebuie să integreze noile cunoștințe cu cele învățate anterior, în vederea atingerii obiectivelor stabilite pentru fiecare problemă.

PBL a devenit o metodă populară de învățare în Europa, îndeosebi pentru corpul profesional din domeniul serviciilor de sănătate și asistență socială, deoarece acești profesioniști trebuie:

- să răspundă rapid nevoilor pacienților ce prezintă complexe tulburări;
- să se adapteze schimbărilor din politica și procedurile de îngrijire a sănătății și asistenței sociale;
- să acceseze noi informații din numeroase și diferite surse;
- să fie responsabili pentru continua lor pregătire profesională.

PBL ajută la dezvoltarea profesională antrenând pe cel ce învață să fie independent, dezvoltă simțul critic și autocritic, abilitatea necesară de a analiza problemele, dobândind noi informații și integrându-le în cunoștințele anterioare.

Obiectivele formării se adresează formării competențelor profesionale pentru calificarea de terapeut ocupațional, prezentată în continuare și sunt cuprinse în Fișele disciplinelor.

Actual, profesia de TERAPEUT OCUPAȚIONAL este încadrată în Codul Ocupațiilor din România în Grupa majoră 2 – Specialiști cu ocupații intelectuale și științifice, Subgrupa majoră 25, Grupa minoră 258, cod 258505, nivel de instruire 4 (studii superioare). Ocupația a fost introdusă prin Ordinul 170/2008 MMFES.

III.2. Obiectivele generale ale programului de studii

La terminarea acestui program de studii, absolventul va trebui:

- să fie familiarizat cu legislația menită să ofere oportunități egale tuturor persoanelor cu handicap în ceea ce privește locul de muncă, activitatea casnică, transportul și petrecerea timpului liber
- să cunoască legea publică și amendamentele sale ce abordează drepturile copiilor cu dizabilități la gratuitatea unei educații adecvate.

- să poată planifica cu mare atenție integrarea copiilor cu dizabilități în școala de masă și să cunoască resurse adecvate.
- manifeste înțelegerea faptului că drepturile persoanelor cu dizabilități / handicap sunt acompaniate de responsabilități, în ceea ce privește activitățile casnice și respectarea regulilor necesare unei implicări confortabile în activități recreative;
- să înțeleagă și să folosească în limbajul profesional noțiuni legate de cauzele, patologia, etiologia, simptomele, complicațiile, procedurilor de diagnosticare, terapie și prognosticul celor mai frecvente afecțiuni ale sistemului nervos central și periferic.
- să descrie și să explice relațiile cauzale între funcțiile sistemului nervos, simptomele neurologice/complicațiile și afectarea ADL-urilor;
- să înțeleagă și să organizeze managementul clientului cu nevoi speciale;
- să descrie stilul de învățare al clientului, posibilele restricții de învățare și măsura în care clientul a progresat pe baza experiențelor anterioare de învățare;
- să evalueze și să însușeze nevoile clientului și să redacteze un plan de intervenție care să corespundă nevoilor acestuia;
- să descrie resursele și limitele comportamentale și cognitive ce pot fi abordate acasă, la școală sau în societate;
- să identifice în mod diferențiat existența unei probleme la nivel de dezvoltare, la nivel intelectual, la nivelul capacităților de învățare sau la nivelul management comportamental.

Anexa 1.a

Domeniul fundamental: ȘTIINȚE SOCIALE ȘI POLITICE

Domeniul de studii: *PSIHOLOGIE*

Programul de Studii: TERAPIE OCUPAȚIONALĂ

Grila 1L – Descrierea domeniului/programului de studii prin competențe profesionale și competențe transversale

<p>Denumirea calificării: TERAPIE OCUPAȚIONALĂ</p> <p>Nivelul calificării: LICENȚĂ</p>	<p>Ocupații specifice: 263419 terapeut ocupațional, Ocupații posibile: 263416 asistent de cercetare în psihologie, 263417 cercetător în psihopedagogie specială , 263418 asistent de cercetare în psihopedagogie specială, 263506 specialist în evaluare vocațională a persoanelor cu dizabilități , 263507 specialist în angajare asistată, 226302 specialist în domeniul securității și sănătății în muncă , 226303 coordonator în materie de securitate și sănătate în muncă (studii superioare), 231001 asistent universitar, 231002 conferențiar universitar, 231003 lector universitar , 231004 preparator învățământul universitar , 231005 profesor universitar , 231006 expert centre de perfecționare, 235103 consilier învățământ, 235206 instructor - educador în unități de handicapați, 235207 pedagog de recuperare, 235902 mentor, 235903 consilier școlar , 235904 designer instrucțional, 242301 consilier forță de muncă și șomaj, 242307 consultant în domeniul forței de muncă, 242308 analist piața muncii, 242309 analist recrutare/integrare salariați, 242311 consultant reconversie-mobilitate personal, 242312 consultant condiții muncă, 242314 specialist resurse umane, 242315 consilier vocațional, 242404 inspector de specialitate formare, evaluare și selecție profesională, 242405 evaluator de competențe profesionale Ocupații propuse pentru introducerea în COR: consultant tehnologii asistive, specialist/consultant ergonomia mediului școlar, specialist/consultant ergonomia locului de muncă</p>					
<p>Competențe profesionale*</p> <p>Descriptori de nivel ai elementelor structurale ale competențelor profesionale*</p>	<p>C1 Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologie (Psihologie, Terapie ocupațională)</p>	<p>C2 Proiectarea demersului de cercetare în domeniul psihologie (Psihologie, Terapie ocupațională)</p>	<p>C3 Asigurarea screening-ului și evaluarea nevoilor ocupaționale ale clientului în cadrul modelului procesului performanței ocupaționale (Occupational Performance Process Model - OPPM)</p>	<p>C4 Managementul și promovarea terapiei ocupaționale</p>	<p>C5 Derularea procesului intervențional de terapie ocupațională și raționamentul profesional (Modelul Procesului Performanței Ocupaționale -Occupational Performance Process Model - OPPM)</p>	<p>C6 Relaționarea și comunicarea interpersonală</p>
<p>CUNOȘTIINȚE</p>						
<p>1. Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională</p>	<p>C1.1 Utilizarea adecvată în comunicarea profesională a conceptelor, teoriilor și</p>	<p>C2.1 Descrierea principalelor paradigme, concepte, teorii și modele specifice domeniului și</p>	<p>C3.1 Utilizarea conceptelor, teoriilor și modelelor terapiei ocupaționale în comunicarea din cadrul screening-ului și evaluării nevoilor</p>	<p>C4.1 Utilizarea adecvată a conceptelor, metodelor și instrumentelor specifice</p>	<p>C5.1 Utilizarea selectivă a teoriilor, modelelor de bază și/sau cadrelor de referință pentru</p>	<p>C6.1 Identificarea și descrierea teoriilor și mecanismelor psihice ce vizează comunicarea</p>

* Se vor identifica maximum 6 competențe profesionale

* Se înscriu în grilă descriptorii de nivel prezentați în *Matricea Cadrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior* (Figura 3) în funcție de nivelul calificării (Licență/Masterat/Doctorat)

	modelelor de bază specifice <i>Terapiei ocupaționale</i> , în special, și <i>Psihologiei/Științelor socioumane</i> , în general	terapiei ocupaționale, argumentând abordarea interdisciplinară, în demersul de cercetare.	ocupaționale ale clientului	itervenției de terapie ocupațională (individuală, de grup și organizațională) în comunicarea profesională	orientarea intervenției de terapie ocupațională și utilizarea adecvată a termenilor în comunicarea profesională	
2. Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului	C1.2 Explicarea și interpretarea conceptelor teoretice care stau la baza terapiei ocupaționale, utilizând în mod specific natura ocupațională a ființelor umane, performanțele lor ocupaționale și relația dintre performanța ocupațională - sănătate - stare de bine	C2.2 Utilizarea cunoștințelor din domeniu și de specialitate pentru interpretarea și analiza critică a evidențelor cercetării cantitative, în vederea dezvoltării și promovării practicii bazate pe dovezi.	C3.2 Explicarea și interpretarea teoriilor/conceptelor/situațiilor în contextul evaluării performanței ocupaționale prin abordare <i>top-down</i> , utilizând cunoștințe de bază din domeniu, precum și observații/informații obținute în mod propriu	C4.2 Explicarea modalităților de interpretare a rezultatelor unei evaluări din perspectiva determinării, și prioritizării organizării intervenției terapeutice raportate la nevoile ocupaționale ale clientului	C5.2 Explicarea mecanismelor de acțiune, a nevoii de abordare holistică a clientului din perspectiva interrelaționării cu mediul și ocupațiile sale, în cadrul procesului de intervenție prin terapie ocupațională.	C6.2 Interpretarea rolului comunicării în activitatea profesională și explicarea diferitelor tipuri și metode de comunicare
ABILITĂȚI						

<p>3. Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme/situații bine definite, tipice domeniului în condiții de asistență calificată</p>	<p>C1.3 Identificarea specificului ocupației, relației acesteia cu starea de sănătate, scopului performanței ocupaționale și relației complexe persoană - mediu - ocupație, în vederea aplicării metodelor intervenției de terapie ocupațională, adecvate unor contexte specifice.</p>	<p>C2.3 Selectarea și utilizarea unor principii/metode de bază ale cercetării în domeniu și terapie ocupațională, pentru elaborarea de strategii de cercetare, în condiții de asistență calificată</p>	<p>C3.3 Aplicarea principiilor practicii bazate pe dovezi, analizei conflictelor și autoanalizei în rezolvarea unei probleme/situații apărute în contextul evaluării complexe persoană-mediu-ocupație</p>	<p>C4.3 Implementarea strategiilor de promovare proactivă a furnizării de servicii la nivel local, în corelație cu nivelul local al stării de sănătate și al cerințelor sociale</p>	<p>C5.3 Elaborarea strategiilor de intervenție prin terapie ocupațională în vederea rezolvării nevoilor grupului țintă, pe baza principiilor terapiei centrate pe client (client centered therapy)</p>	<p>C6.3 Aplicarea principiilor comunicării eficiente cu scopul stabilirii contactului eficient și adecvat particularităților beneficiarului</p>
<p>4. Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea, meritele și limitele unor procese, programe, proiecte, concepte, metode și teorii)</p>	<p>C1.4 Identificarea și selectarea metodelor adecvate de evaluare a eficienței și eficacității programelor de intervenție de terapie ocupațională, folosind raționamente și/sau evidențe ale practicii</p>	<p>C2.4 Evaluarea adecvată a calității/limitelor demersului de cercetare din perspectivă multidisciplinară și identificarea de posibilităților de utilizare a rezultatelor acesteia pentru optimizarea procesului terapeutic</p>	<p>C3.4 Utilizarea raționamentului, evaluării sumative și cuantificării performanțelor ocupaționale pentru a aprecia calitatea, meritele și limitele proceselor/programe/proiectelor având ca punct de plecare nivelul de satisfacție al clientului</p>	<p>C4.4 Utilizarea analizei SWOT și/sau altor criterii de analiză a calității intervențiilor, pentru implementarea strategiilor de management și a metodelor de promovare a terapiei ocupaționale, în diverse contexte.</p>	<p>C5.4 Analiza calității planurilor de intervenție de terapie ocupațională, pornind de la nivelul de satisfacție al clientului</p>	<p>C6.4 Identificarea feedback-ului oferit de subiectul/grupul țintă și determinarea măsurii în care comunicarea cu acesta a fost eficientă</p>
<p>5. Elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea unor principii și metode consacrate în domeniu</p>	<p>C1.5 Proiectarea și planificarea programului de intervenție de terapie ocupațională care presupune abordarea</p>	<p>C2.5 Proiectarea demersului de cercetare de terapie ocupațională utilizând teorii și modele clasice din domeniu</p>	<p>C3.5 Realizarea demersurilor practice de analiză tranzațională persoană - mediu - ocupație pentru identificarea</p>	<p>C4.5 Realizarea programelor de promovare a activităților care răspund nevoilor și drepturilor clienților pentru ocupațiile lor</p>	<p>C5.5 Proiectarea planului de intervenție la nivel de individ / grup / organizație, adaptat nevoilor ocupaționale ale clientului,</p>	<p>C6.5 Construirea relației de comunicare adaptată la caracteristicile psihologice și la nevoile beneficiarului</p>

	holistică a individului, luându-i în considerare nevoile și abilitățile mentale, fizice și spirituale, în relație cu ocupațiile sale și mediul său de viață (fizic/familial/ social/ profesional)	psihologie	nevoilor de intervenție prin terapie ocupațională.	zilnice, pornind de la relația ocupație - stare de sănătate - stare de bine.	cuprinzând cele 7 etape ale procesului: screening, evaluare, identificarea nevoilor ocupaționale, negocierea și formularea obiectivelor, planificarea, implementarea intervențiilor și evaluarea calitativă și cantitativă a rezultatelor	
Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței:	Elaborarea unui program de intervenție de terapie ocupațională care pornește de la înțelegerea relației complexe dintre sănătatea populației - coeziunea socială - drepturi ocupaționale și comunitate - ocupațiile din comunitate - mediu (influențele acestuia asupra performanței ocupaționale)	Construirea unui design de cercetare utilizând concepte și teorii într-o abordare multidisciplinară	Realizarea unui algoritm de evaluare și diagnostică a nevoilor de intervenție prin terapie ocupațională ale clienților, care să demonstreze integrarea perspectivei teoretice și aplicative.	Alcătuirea, aplicarea și monitorizarea unui program de promovare proactivă a furnizării de servicii de terapie ocupațională la nivel local, cu scopuri și obiective bine precizate, utilizându-se metode și tehnici adecvate.	Implementarea și monitorizarea unui program de intervenție prin terapie ocupațională, utilizându-se metode și tehnici adecvate.	Realizarea unui studiu de caz centrat pe identificarea și relaționării și comunicării dintre factorii umani implicați în integrarea socială/familială/profesională a clientului prin intermediul ocupațiilor sale, pentru categorii speciale de clienți (cu nevoi speciale, cu tulburări psihice sau somatice).

Descriptori de nivel ai competențelor transversale [†]	Competențe transversale	Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței
6. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și asistență calificată	CT1 Exercitarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercitarea profesiei	Realizarea independentă a unui demers de munca în echipă în raport cu valorile și principiile deontologice

7. Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate	CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.	Constituirea echipei multidisciplinare de intervenție pe principiile centrării pe nevoile clientului, identificarea rolurilor și relațiilor profesionale ale diversilor specialiști, a rolului clientului și familiei/părților interesate (stakeholders) într-o situație dată și realizarea unui proiect de intervenție în echipă, direcționat spre reinserție socială și/sau profesională.
8. Conștientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare, pentru dezvoltarea personală și profesională	CT3 Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social	Identificarea nevoii de formare profesională, a limitelor date de propria pregătire și abilitățile personale și realizarea unui plan de dezvoltare personală în acest sens, prin utilizarea eficientă a surselor și resurselor de comunicare și formare profesională (internet, baze de date, cursuri on-line, etc)

Obs.:

7. **Competențele calificării prin programul de studii Terapie ocupațională au fost stabilite la nivel european prin efortul susținut al ENOTHE - European Network of Higher Education for Occupational Therapy** - lucrarea: Tuning Educational Structures in Europe – Reference Points for the Design and Delivery of Degree Programmes in Occupational Therapy – <http://tuning.unideusto.org/tuningeu> și www.rug.nl/let/tuningeu
8. **Conform definiției World Federation of Occupational Therapist (2004)** Terapie Ocupațională este profesia axată pe promovarea sănătății, a stării de bine și a calității vieții individului prin ocupație. Atribuțiile și responsabilitățile terapeutului ocupațional sunt legate în mod esențial de identificarea și evaluarea nevoilor ocupaționale ale clientului, care îi asigură integrarea în societate, familie, mediul profesional și contribuie la asigurarea calității vieții și stării de sănătate
9. Ocupația poate fi definită ca "proces activ de viață: de la începutul până la sfârșitul vieții, ... ocupațiile sunt toate procesele active de la autoîngrijire la îngrijirea altora, de a fi social și economic productiv pe toată durata de viață și în contexte diferite " (Townsend, Elizabeth A., Helene J Polatajko. (2007). [Enabling Occupation II: Advancing an Occupational Therapy Vision for Health, Well-Being & Justice Through Occupation](#). Ottawa: CAOT Publications ACE. ISBN 978-1-895437-76-8) Acestea includ (**dar nu sunt limitate la**): locul de muncă, timpul liber, activități casnice și în comunitate. Terapeuții ocupaționali pot lucra cu persoane fizice, familii, grupuri, comunități și organizații pentru a facilita sănătatea, bunăstarea și egalitatea de șanse, prin angajarea în muncă. Terapeuții ocupaționali devin din ce în ce mai implicați în abordarea impactului factorilor sociali, politici și de mediu, care contribuie la excludere și privarea de muncă.

Întocmit: Conf. univ. dr. med. Gabriela Raveica (Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău), expert pe termen scurt (TS) – Proiect *Descrierea domeniului/programului de studii prin competențe profesionale și competențe transversale, POSDRU/2/1.2/S/2 Dezvoltarea unui sistem operațional al calificărilor din învățământul superior din România – DOCIS*